

Олександр Гаврош Український легіон

Харків
«Фоліо»
2026

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

*Гей, зі Львова до Мукачева,
з Мукачева до Києва, —
кожен тєє буде знати,
що значить січових стрільців зачіпати.*

Стрілецька пісня

Розділ 1

Богдан Скачилях не впізнавав сам себе, ледь тамуючи хвилювання. Адже знався з Яною вже більше двох місяців, а все одно почувався зараз невпевнено. Хоча стільки вже було між ними переговорено довгими вечірніми чи нічними годинами, що, здавалося б, вони мали бути цілком рідними. Але ж то балачки по телефону, а не віч-на-віч, коли діє магія особистої енергетики.

Востаннє вони бачилися ще в серпні, коли Богдан вискочив зі своїм набитим наплічником з вагона, в якому Яна з приятелями прямувала з Мукачева до столиці. Кияни поїхали додому, а він так само, як зараз, вдивлявся в закручені колії, що губилися вдалині, ще відчуючи на устах прощальний поцілунок чорнявої красуні.

Ех, яка то дівчина! Про таку не смів навіть мріяти! Хіба він міг уявити, що поїздка на цьогорічний фестиваль «Срібний татош» до Чинадіївського замку обернеться для нього таким душевним потрясінням! Нервовий дроз і зараз проймав його від самої лише

думки про писану кралю, її звабливі зелені оченята, стильну зачіску. Чи це так його діймають вже осінні холоди, що він аж труситься? Молодик защепнув блискавку спортивної куртки під саме горло, незграбно змахнувши букетом осінніх жоржин, які купив у бабусі на вокзалі.

«І якого дідька я ці квіти взяв? — сердився він на себе. — Тепер видаватимуся сентиментальним дурнем». Уже краще було традиційні троянди купити, але по дорозі вони йому не трапилися, а Мукачева він не знав зовсім.

До Чинадієва приїхав ще вчора ввечері, аби допомогти орендатору замку Сент-Міклош Йосипу Бартошу з підготовкою фестивалю, який мав відбутися в неділю. Себто завтра. А сьогодні подався на мукачівський вокзал зустрічати київський потяг, в якому мали прибути поважні гості, а головне — його пасія, з думкою про яку засинав майже щочоночі.

І хоча Богдан був далеко не юнак, серйозні стосунки з дівчатами якось не складалися. Ні, романтичні відносини у нього траплялися, адже вчився на факультеті наречених — філологічному, чи, як жартував їхній декан, — у справжньому «квітнику». Але, мабуть, занадто серйозне ставлення до науки забидало у Богдана чимало вільного часу. Поки його друзі бігали на побачення, він грів чуба над книжками у бібліотеці. Однокурсниці зітхали за ним, знизуючи плечима, а він уперто не помічав їхніх точених фігурок і зацікавлених поглядів.

А після отримання диплому Скачиляха одразу запросили в аспірантуру як кращого студента, і сам декан приязно плескав його по плечу, покладаючи на нього особливі надії. Адже чоловіцтва на кафедрі української літератури — півтори особи, як жартував гладкий Володимир Сергійович. А хтось же повинен тягнути суто чоловічу роботу!

— Захищайтеся чимшвидше і за певний час очолите кафедру, — обіцяв йому декан у вчорашній розмові, димлячи цигаркою у відчинене навстіж вікно свого кабінету. — Скільки вам ще залишилося до закінчення дисертації?

— Третій розділ і висновки! — зітхав Богдан.

— Щось цікаве накопили? — мружив око Володимир Сергійович, гасячи цигарку в попільниці й розганяючи рукою сигаретний дим. Адже куріння в приміщенні суворо заборонялося. Запросто могла спрацювати пожежна сигналізація, влаштована у стелі. — Нагадайте вашу тему...

— Літературна творчість українських січових стрільців, — задумано скуйовдив чуба Богдан.

— Ну, тема начебто неважка, стільки вже про неї говорено...

— У тому-то й заковика, що хочеться сказати щось цілком нове, ще ніким не досліджене.

— Я не сумніваюся, що у вас все вийде. А якщо треба, то й ми підстрахуємо. З Києвом у нас чудові зв'язки.

Та Богданові не потрібен був блат. Він чудово й сам справлявся з напрацьованим матеріалом.

Просто коли за тему брався два роки тому, вона здавалася йому менш дослідженою. А за цей час ще кілька дисертацій на цю тему захистили. Уже навіть творчість січових стрільців-художників дослідили. А жувати пережоване Богданові ніяк не хотілося, однак тему міняти було запізно.

З-за повороту нарешті вигулькнув довгий ешелон, даючи протяжний гудок і обриваючи невеселі міркування білявого хлопчини. На пероні заметушилися люди, які дочікували прохідного поїзда. Чергова оголосила з гучномовців про прибуття київського потяга, а Богдан вихоплював поглядом номери вагонів, які проминали його, натужно скриплячи гальмами.

Нарешті потяг зупинився. Із восьмого вагона спустилася грудаста провідниця у темно-синій формі, неквапливо витираючи поручень рушником, а за нею повалив натовп приїжджих, вишукуючи очима на платформі своїх знайомих.

Яна кинулася в обійми Богданові просто зі східців, забувши і про свою велику валізу, і про пасажирів, що змушені були переминатися на місці, поки молодята нарешті натішаються одне одним і дадуть змогу вибратися з вагона іншим. Нервове напруження, яке діймало аспіранта зранку, тепер мов рукою зняло. На губах палав свіжий дівочий поцілунок, а зелені підведені очі зігрівали свого обранця закоханим поглядом. Видно було, що киянка по вуха залюблена і зовсім не зважає на сердитих мандрівників, яким вони перепинили дорогу.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Проте Яна прибула не сама. Лише тепер Богдан помітив Яся, підлітка, який стояв збоку, насмішкувато кривлячи губи на їхні привселюдні обійми.

— Ми разом приїхали! — перехопила стурбований погляд коханого завідувачка фондів Київського музею раритетів. — У нас, Богдасю, виникла грандіозна ідея, до якої ми долучимо й тебе.

Скачилих тицьнув пурпурові осінні квіти своїй любці, а та від радощів їх аж розцілювала, що одразу підняло парубійку настрій. Таки недарма їх придбав, проявивши бодай такий знак уваги. Коліщатка валіз весело заторохкотіли бруківкою, і вони утрюх попростували до білого бусика, який їх дочікував на привокзальній площі.

Невдовзі до них підсіли й кілька доглянутих панянок, що представляли відомі квіткові, чи то пак флористичні, фірми з Києва та Львова. Адже в неділю у Сент-Міклоші мав відкритися перший фестиваль квітів, який запровадив ходячий водограй ідей Йосип Бартош. Восени йому бракувало якогось потужного дійства у середньовічному замку, от він і задумав проведення нового барвистого свята. Це був своєрідний подарунок його дружині — художниці Тетяні, яка кохалася у квітках і дбала про відродження знаменитого замкового парку, який за радянської влади був вирубаний впень.

У бусику Яна радісно тулилася до Богдана, не приховуючи свого щастя. Вона опустила чарівну голівку на його дуже плече й замріяно гладила руками пурпурові квіточки, гадаючи, як краще

розповісти коханому про міжчасовий портал. Адже їхня поїздка до Чинадієва мала на меті далеко не флористичні змагання.

У Києві Ясь зізнався завідувачці фондів, з якою в нього встановилися довірливі стосунки, про віднайдене в серпні чарівне крісло, з допомогою котрого він колись помандрував у Карпатську Україну 1939 року. Цей фантастичний міжчасовий коридор у вигляді тендітного плетеного кріселя-гойдалки залишився на зберіганні у власника замку Сент-Міклош Йосипа Бартоша. І тепер вони мали намір його знову випробувати.

Принаймні про це домовилися телефоном напередодні. Йосип, почувши про бажання Яся приїхати до Чинадієва, запросив хлопчину на фестиваль квітів, аби подарувати столичним гостям якнайбільше яскравих вражень. П'ятнадцятирічний підліток допетрав, що батька, старшого Попадинця, директора Музею раритетів, краще не турбувати, бо ж він у разі невдачі знову може впасти у глибоку депресію, як це вже траплялося раніше. Тому про знайдене крісло Ясь татові не прохопився і словом.

А щоб Роман Лук'янович відпустив сина на вихідні на Закарпаття, школяр пообіцяв, що з ним поїде на десять років старша Яна, яка була першою помічницею директора Київського музею раритетів. Їй Ромашка довіряв беззастережно, адже вона була його очима і вухами в колективі.

Тим паче що від'їзд сина директор музею хотів використати й для полагодження особистих справ.

Адже за два місяці так жодного разу і не побував на самоті з Мариною Андріївною, з якою вирішили побратися. Бо поки дочікували офіційного розлучення Романа Лук'яновича, мешкали окремо — кожний у своїй квартирці в різних куточках Києва. Тож бачилися лише хапливо у місті, аби не плодити зайвих пліток. А від'їзд сина давав їм нарешті чудову нагоду набутися разом бодай кілька днів. Тож старший Попадинець випроваджував Яся на Закарпаття з неприхованим задоволенням.

Від такого розвитку подій у виграші залишалися всі. Навіть Йосип Бартош, який міг нарешті побачити чарівне крісло у дії.

Зміст

Розділ 1	5
Розділ 2	13
Розділ 3	21
Розділ 4	28
Розділ 5	37
Розділ 6	45
Розділ 7	53
Розділ 8	64
Розділ 9	73
Розділ 10	82
Розділ 11	90
Розділ 12	98
Розділ 13	107
Розділ 14	116
Розділ 15	125
Розділ 16	138
Розділ 17	148
Розділ 18	156
Розділ 19	166
Розділ 20	177
Розділ 21	188
Розділ 22	197
Розділ 23	206
Словничок-довідничок	217